

Ἐκκληση του Αιτωλού Αγέλαου στη Ναύπακτο

Πολύβιος 5.104.3-11, 217 π.Χ.

Δῆλον γὰρ εἶναι παντὶ τῶι καὶ μετρίως περὶ τὰ κοινὰ σπουδάζοντι καὶ νῦν, ὡς ἔάν τε Καρχηδόνιοι Ῥωμαίων ἔάν τε Ῥωμαῖοι Καρχηδονίων περιγένωνται τῶι πολέμῳ, διότι κατ' οὐδένα τρόπον εἰκός ἐστι τοὺς κρατήσαντας ἐπὶ ταῖς Ἰταλιωτῶν καὶ Σικελιωτῶν μείναι δυναστείας, ἤξειν δὲ καὶ διατενεῖν τὰς ἐπιβολὰς καὶ δυνάμεις αὐτῶν πέραν τοῦ δέοντος ... ὡς ἔάν ἅπαξ τὰ προφαινόμενα νῦν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας νέφη προσδέξηται τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις ἐπιστῆναι, καὶ λίαν ἀγωνιᾶν ἔφη μὴ τὰς ἀνοχὰς καὶ τοὺς πολέμους καὶ καθόλου τὰς παιδίᾳς, ἃς νῦν παίζομεν πρὸς ἀλλήλους, ἐκκοπῆναι συμβῆι πάντων ἡμῶν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε κἂν εὐξασθαι τοῖς θεοῖς ὑπάρχειν ἡμῖν τὴν ἐξουσίαν ταύτην, καὶ πολεμεῖν ὅταν βουλώμεθα καὶ διαλύεσθαι πρὸς ἀλλήλους, καὶ καθόλου κυρίουσ εἶναι τῶν ἐν αὐτοῖς ἀμφισβητουμένων.

Μετάφραση: Είναι φανερό, ακόμα και σε εκείνον που ασχολείται υποτυπωδώς με τις κρατικές υποθέσεις ακόμη και τώρα, ότι, είτε οι Καρχηδόνιοι επικρατήσουν των Ρωμαίων είτε οι Ρωμαῖοι των Καρχηδονίων στον πόλεμο που διεξάγουν, δεν υπάρχει η παραμικρή πιθανότητα οι νικητές να περιοριστούν στην κυριαρχία της Ιταλίας και της Σικελίας. Αντίθετα, θα επεκτείνουν την επιβολή και τη δύναμή τους πέρα από το δίκαιο ... Γιατί αν πραγματικά περιμένετε τα σύννεφα, που τώρα έχουν αρχίσει να προβάλλουν στη Δύση, να πλησιάσουν στην Ελλάδα, φοβούμαι πολύ μήπως οι ανακωχές και οι πόλεμοι και γενικά τα παιχνίδια, αυτά που τώρα τα παίζουμε μεταξύ μας, τα στερηθούμε τόσο πολύ, που θα ευχόμαστε στους θεούς να έχουμε τουλάχιστον τη δύναμη να πολεμούμε αναμεταξύ μας και να κλείνουμε ειρήνη, όταν το επιθυμούμε και συνολικά να είμαστε κύριοι των μεταξύ μας διαφορών.

Διακήρυξη της ελευθερίας των Ελλήνων από τους Ρωμαίους στα Ἴσθμια

Πολύβιος 18.46.5, 196 π.Χ. (πρβλ. Λίβιος 33, 32, 5-6' Πλούταρχος, Τίτος Φλαμίνιος 10)

Ἡ σύγκλητος ἡ Ῥωμαίων καὶ Τίτος Κοῖντιος στρατηγὸς ὑπάτος, καταπολεμήσαντες βασιλέα Φίλιππον καὶ Μακεδόνας, ἀφιασιν ἐλευθέρους ἀφρουρήτους, ἀφορολογήτους, νόμοις χρωμένους τοῖς πατρίοις, Κορινθίους, Φωκέας, Λοκρούς, Εὐβοεῖς, Ἀχαιοὺς καὶ Φθιώτας, Μάγνητας, Θετταλοὺς, Περραιβοὺς... Ἔσπευδον δὲ πάντες ἀναπηδῆσαι καὶ δεξιῶσασθαι καὶ προσειπεῖν τὸν σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος καὶ πρόμαχον.

Μετάφραση: Η σύγκλητος των Ρωμαίων και ο στρατηγός-ύπατος Τίτος Κόιντος, αφού νίκησαν τον βασιλέα Φίλιππο και τους Μακεδόνες, αφήνουν ελεύθερους και αφρούρητους και αφορολόγητους, με δικαίωμα να ακολουθούν τους πάτριους νόμους τους, τους Κορίνθιους, τους Φωκείς, τους Λοκρούς, τους Ευβοείς, τους Φθιώτες Αχαιούς, τους Μάγνητες, τους Θεσσαλούς και τους Περραιβούς. ... Όλοι πήδηξαν από τη χαρά τους κι έτρεχαν να χαιρετήσουν προσφωνώντας-τον σωτήρα και υπερασπιστή της Ελλάδας.

Συνθήκη της Απάμειας

Πολύβιος 21.46.2-3, 188 π.Χ.

Όσαι μὲν τῶν αὐτονόμων πόλεων πρότερον ὑπετέλουν Ἀντιόχῳ φόρον, τότε δὲ διεφύλαξαν τὴν πρὸς Ρωμαίους πίστιν, ταύτας μὲν ἀπέλυσαν τῶν φόρων. Ὅσαι δ' Ἀττάλῳ σύνταξιν ἐτέλουν, ταύταις ἐπέταξαν τὸν αὐτὸν Εὐμένει δίδοναι φόρον. Εἰ δε τινες ἀποστᾶσαι τῆς Ρωμαίων φιλίας Ἀντιόχῳ συνεπολέμουν, ταύτας ἐκέλευσαν Εὐμένει δίδοναι τοὺς Ἀντιόχῳ διατεταγμένους φόρους.

Μετάφραση: Όσες από τις αυτόνομες πόλεις προηγουμένως πλήρωναν φόρους στον Αντίοχο, αλλά τώρα είχαν παραμείνει πιστές στη Ρώμη, απαλλάσσονταν από την πληρωμή φόρου. Όσες είχαν καταβάλει χρηματικά ποσά στον Άτταλο θα πλήρωναν τα ίδια ποσά ως φόρο στον Ευμένη. Αυτές που εγκατέλειψαν τον ρωμαϊκό συνασπισμό και πολέμησαν στο πλευρό του Αντίοχου, θα πλήρωναν στον Ευμένη τους φόρους που τους είχε επιβάλει ο Αντίοχος.